Redacţiunea, Administraţiunea şi Tipografia:
BRAŞOVU, piaţa mare Nr. 22.
Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. Manuscripte nu se retrimitu!
Birourile de anunciurĭ:
Braşovŭ, piaţa mare Nr. 22.
Inserate mai primescu în Viena *Rudolfŭ Mosse, Haasenstein & Vogler (Otto Maas), Heinrich Schalek, Alois Herndl, M. Dukes, A. Oppelik, J. Danneberg*; în Budapesta: *A. V. Goldberger, Anton Mezei, Eckstein Bernat*; în Frankfurt: *G. L. Daube*; în Hamburg: *A. Steiner.*
Preţulu inserţiunilorŭ; o seria garmondŭ pe o colónă 6 cr. şi 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicărĭ mai dese după tarifă şi învoială.
Reclame pe pagina III-a o seriă 10 cr. v. a. séu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI

ANULŬ LII.

„Gazeta" ese în fiecare di.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe unu anu 12 fl., pe şése lunĭ 6 fl., Pe trei lunĭ 3 fl.
Pentru România şi străinătate:
Pe unu anu 40 francĭ, pe şése lunĭ 20 francĭ, pe trei lunĭ 10 francĭ.
Se prenumeră la tóte oficiele poştale din întru şi din afară şi la dd. colectorĭ.
Abonamentulŭ pentru Braşovŭ:
la administraţiune, piaţa mare Nr. 22, etagiulŭ I.: pe unu anu 10 fl., pe şése lunĭ 5 fl., pe trei lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusulŭ în casă: Pe unu anu 12 fl. pe şése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl. Unu esemplaru 5 cr. v. a. séu 15 banĭ.
Atâtu abonamentele câtu şi inserţiunile suntŭ a se plăti înainte.

Nr. 204. Braşovŭ, Luni, Marţi 12 (24) Septemvre 1889.

La situaţiunea economică a Ardealului.

II.

Braşovŭ, Septemvre v.

S'a disŭ că resboiulŭ vamalŭ cu România a avutŭ scopulŭ de a ne ferì pe noi de pagube însemnate, ce ni s'ar causa de pesta bovină, care se propagă prin vitele din statulŭ românŭ.

Noi nu ne tememŭ nicĭ de concurenţa României şi nicĭ de pesta-bovină, şi nicĭ n'avemŭ cuvêntŭ seriosŭ de a ne teme de ea, precum se va vedé îndată. Şi la noi este esclusivŭ predominantă rassa podolică de vite, ca şi în România, despre care se susţine că ar propaga şi introduce pesta bovină şi prin urmare pesta bovină se póte nasce şi la noi totŭ aşa de bine, ca şi în România. Cu tóte aceste noi din partea pestei bovine, fiă locale fiă importate, până acum n'am suferitŭ pagube simţitóre, aşa încâtŭ pretinsulŭ seriosŭ periculŭ nu esistă decâtŭ în nisce creerĭ înferbêntaţĭ.

Décă vitele române impórtă şi propagă pesta bovină, *atuncĭ în prima linia suntemŭ noi espuşĭ şi noi amŭ trebuĭ se fi suferitŭ pagube enorme.* Insě tocmai contrarulŭ este adevěratŭ.

Noi scimŭ că de sute de anĭ Mocanii şi Ţuţuienii îşĭ ţineau oile, caii şi vitele cornute ale lorŭ în principatele Dunărene, şi totdéuna, primăvéra orĭ tómna, le aduceau acasă în Transilvania şi viceversa. Mai departe noi scimŭ că în fiecare tómnă se aduceau atâtŭ din Ţéra Românéscă câtŭ şi din Moldova cireḑĭ numeróse de vite grase şi ieftine parte pentru a fi tăiate şi consumate în Transilvania şi parte pentru a fi trimise în susŭ la Aradŭ, Pesta şi Viena. Tóte vitele ce veneau din România precum şi cele ce veneau din Moldova, din josŭ de Romanŭ, întrau pe diferite pasurĭ şi treceau înainte de clădirea căii ferate pe drumulŭ împěrătescŭ Braşovŭ-Sibiiu-Alba-Iulia etc., ér cele din Moldova superióră dela Romanŭ în susŭ treceau spre Viena şi Hamburgŭ peste Galiţia. Decĭ décă vitele române arŭ importa pesta bovină, neapěratŭ că trebuia pe linia acéstă principală sě causeze pagube simţite în vite. Noi însě scimŭ că pesta bovină nicăirĭ şi nicĭ într'unŭ anŭ nu s'a ivitŭ în modŭ simţitorŭ şi nu scimŭ că ea s'ar fi introdusŭ cu siguranţă prin vitele române.

Epidemii de vite au fostŭ pe acéstă liniă într'unŭ intervalŭ de aprópe 30 de anĭ, următórele: Pe la anulŭ 1863 séu 1865 era în câteva comune din ţera Oltului, anume în Şercaia, Mândra, Pârěu etc. bóla de unghii şi de gură la vitele cornute, care însě n'a adusŭ decâtŭ numai câteva casurĭ de mórte, ér încolo a causatŭ locuitorilorŭ perderĭ numai prin aceea, că i-a împedecatŭ séu întârḑiatŭ dela lucru. In tómna anului 1877 a isbucnitŭ pesta bovina în comuna Perşani la unŭ singurŭ ţěranŭ dér luându-se grabnicŭ měsurĭ energice contra ei, ea putŭ fi suprimată cu totulŭ şi cordonulŭ în curêndŭ desfiinţatŭ. Alte pagube nu au fostŭ causate, decâtŭ cele vr'o 10—13 vite ale acelui ţěranŭ, dintre carĭ unele mórte ér celelalte împuşcate.

Acum nimenĭ nu póte susţiné că pesta bovină ar fi fostŭ importată cu vitele aduse din România, deórece tocmai în Perşanĭ nu se consumă nicĭ o carne de vită, celŭ multŭ décă se taiă pe anŭ 2—3 vite marĭ, şi acestea de sigurŭ că n'au fostŭ aduse espresŭ din România.

In anulŭ 1878 a isbucnitŭ pesta bovină în adevěrŭ în modŭ forte vehementŭ în comuna Şelimber (Schellenberg) de lângă Sibiiu, unde a duratŭ fórte multŭ şi a causatŭ pagube enorme. Mai multŭ de jumětate din contingentulŭ de vite alŭ comunei au cădutŭ victimă ei, parte afectate de bólă, parte împuşcate. Câtŭ pentru acésta, se póte sě fi isbucnitŭ localŭ, dér se póte sě fi fostŭ şi importată cu vite aduse din România prin Turnulŭ Roşu, căcĭ scimŭ că şi România a suferitŭ atuncĭ pagube enorme din partea pestei bovine, importată cu vitele pahonţilorŭ ruşĭ.

După suprimarea acelei epidemii n'amŭ mai avutŭ a suferì din partea ei nicĭ noi, şi nicĭ România, decâtŭ fórte neînsemnatŭ, unde bóla mai rěmăsese sporadic în vr'o 2—3 locurĭ. Dela închiderea fruntariilorŭ nóstre nicĭ România n'a avutŭ sě sufere de pesta bovină de locŭ întocmai ca şi noi.

La anulŭ 1889 isbucnesce în ţéra Bârsei mai ântâi la stupinile Braşovului bóla de gură şi de unghii între vitele cornute, care se întinde iute în câteva comune invecinate. Acuma, deórece dela 1884 încóce nicĭ o singură vită din România n'a mai trecutŭ peste graniţele nóstre, nimenĭ nu va susţiné, că ea asemenea a fostŭ importată! De sigurŭ că nu, ci a isbucnitŭ localŭ, şi sě sperămŭ că ea va dispăré în curêndŭ fără a cere hecatombe.

Aceste suntŭ în realitate perderile şi pagubele în vite ivite în drumulŭ principalŭ alŭ vitelorŭ române în trei comitate într'unŭ intervalŭ de aprópe 30 de anĭ, causate prin epidemiile cele mai crâncene. Afară de aceea icĭ colea s'au mai ivitŭ sporadicŭ alte bóle mai puţinŭ contagióse, contra cărora luându-se měsurĭ grabnice, au pututŭ fi în curêndŭ suprimate: astfelŭ la Făgăraşŭ între vacile de rassa Möllthal a fost isbucnitŭ tuberculosa, ér anthraxulŭ între bivolii tinerĭ şi porcĭ s'a ivitŭ mai desŭ, aprópe în fiăcare vară, cu deosebire vehementŭ în anulŭ trecutŭ în bivolăria statului dela Şercaia, dér în genere fără a causa marĭ perderĭ.

Conclusiune: Décă din partea Românieĭ s'ar lua měsurĭ energice ca sě nu se mai impórte în România vite rusescĭ, ceea ce e în interesulŭ ei propriu, cum au dovedit'o esperienţele anului 1878, cu paza měsurilorŭ veterinare ordinare, înfiinţându în casŭ de bólă unŭ cordonŭ întreitŭ în jurulŭ curţii infectate, în jurulŭ satului şi în jurulŭ cercului, séu cel multŭ alŭ districtului, atâtŭ la noi câtŭ şi în România, s'ar puté permite întrarea vitelorŭ nóstre în România, şi a celorŭ române în Transilvania spre binele şi folosul ambelorŭ ţěrĭ!!

Importulŭ vitelorŭ române este admisibilŭ chiar şi din punctŭ de vedere alŭ concurenţei. Noi n'avemŭ motivŭ de a ne teme de vitele romane din causă că fiindŭ vitele române ieftine şi rěu îngrăşate, ele satisfacŭ şi înmulţescŭ prin ieftinătatea lorŭ consumaţiunea locală de carne şi ne punŭ în posibilitate de a esporta vitele nóstre carĭ suntŭ incontestabil de o valóre şi calitate superióră faţă de cele romane, fiă ca vite îngrăşate, pe pieţele străine, fiă şi ca vite de prăsilă şi pentru muncă, în România.

Nicĭ odată vitele in Transilvania nu s'au vêndut pe preţurĭ mai de nimica decâtŭ tocmai dela închiderea graniţelorŭ române!! Care sě fiă causa? — Pe deoparte, fiindŭ la noi predominantă proprietatea mică şi lipsită de capitalŭ nu póte produce vite în numěrŭ mai mare, ca sě acopere şi consumaţiunea locală şi sě şi esportămŭ în numěrŭ considerabilŭ, ér de altă parte amŭ perdutŭ debuşeulŭ României pentru vitele de muncă şi de prăsilă.

De asemenea, décă s'ar deschide érăşĭ graniţa română, producţiunea şi esportulŭ nostru de untŭ, care aḑĭ cu tótă vama enormă de 1 leu la chilogramŭ este destulŭ de însemnatŭ, ar lua unŭ avêntŭ multŭ mai mare, de sigurŭ nu în detrimentulŭ economiei nóstre de vite.

Şicanele de totŭ felulŭ şi în fine împedecarea totală a Mocanilorŭ şi Ţuţuienilorŭ de a-şĭ aduce lâna, productele lactice şi pieile brute ale turmelorŭ lorŭ, precum şi cele de cumpěratŭ, érăşĭ în scopŭ de a ne feri pe noi de epidemii, a avutŭ dreptŭ resultatŭ, că ei, ce e dreptŭ, nu-şĭ mai potŭ aduce fructulŭ muncei lorŭ acasă în Transilvania séu de locŭ, séu şi-au mutatŭ cu totulŭ casa în Dobrogea şi şi-au părăsitŭ căminurile părintescĭ şi patria pentru vecĭă. Měsurile sanitare luate contra lor i-au făcutŭ, ca aḑĭ sě se ducă şi ei cu trenulŭ, care pe classa a III-a, care pe a II-a, cum le dă mâna. Dér în schimbŭ totŭ aceleaşĭ měsurĭ au spulberatŭ şi pe mii de familii de postovarĭ, curelarĭ, pielarĭ, argăsitorĭ, funarĭ ardelenĭ etc. şi în cele 2—3 fabricĭ de postavŭ ce le mai avemŭ în Ardélŭ, aḑĭ se prelucréză numai lână colonială din Laplata şi Australia, érăşĭ spre mai bună pază şi siguranţă a nóstră. Inainte mocanii se întorcéu vara şi tómna încărcaţĭ de lână, brânzeturĭ şi piei brute, dér totŭ ei primăvéra cumpěrau căruţe de Braşovŭ şi Sibiiu, pe care le încărcau cu hamurĭ şi totŭ felulŭ de lucrărĭ de piele, cu haine, cisme frînghii şi totŭ felulŭ de unelte agricole, pe carĭ le ducéu până în Dobrogea şi Basarabia, în tóte oraşele din principate întreţinéu anumite prăvălii cu producte ale industriei ardelenescĭ, numite c'unŭ terminŭ genericŭ Braşovenii şi marfă de Braşovŭ, după care veneau marĭ sume de banĭ grei în Ardélŭ. Aḑĭ însě Mocanii se ducŭ la vitele lorŭ cu trenulŭ acceleratŭ şi în deplină comoditate, dér şi în prăvăliile de Braşovenĭi de odinióră din Orientŭ se vinde marfă de Olanda, de Anglia séu chiar de România însăşĭ şi profitulŭ se înţelege că nu mai póte fi alŭ nostru.

Sě facemŭ o comparaţiune: câte fabricĭ şi câţĭ industriaşĭ şi neguţătorĭ aveamŭ noi acum 15 anĭ şi câte avea România, şi apoi câte avemŭ aḑĭ şi unulŭ şi altulŭ? Numai încă 10 anĭ sě dureze sistema şi politica economică actuală şi ne va întrece şi Rumelia orientală! Şi când se vorŭ deschide érăşĭ vechile debuşeurĭ, ce-o sě mai putemŭ noi esporta? Celŭ multŭ Kulturegyleturile! Şi apoi sě nu ne facemŭ ilusiunĭ prea marĭ, despre valórea şi importanţa celorŭ câteva fabricĭ marĭ cu carĭ prea des ne tâlimŭ. In Braşovŭ n'avemŭ decâtŭ 2—3 de aceste. Din fabrica de postavŭ a lui Scherg, venitulŭ principalŭ îlŭ trage o singură familiă séu celŭ multŭ două, ér încolo indigenii suntŭ mai multŭ salahorĭ, căcĭ lucrările cele de specialitate şi scumpe se facŭ de către străinĭ, şi prin urmare plăţile cele marĭ se facŭ în folosulŭ acelora şi nu a indigenilorŭ. Folósele principalĭ ale fabricei de zacharŭ dela Bodŭ şi ale celei de celulosă dela Zěrneştĭ, décă folóse vorŭ fi, le vorŭ trage bancherii Bleichroeder şi alţii, carĭ de sigurŭ că numai în Ardealŭ nu vorŭ veni să locuiască şi sě le cheltuiască. Şi la aceste lucrările de specialitate şi prin urmare plăţile cele mai marĭ se vorŭ face în favorulŭ străinătăţii. Totŭ aşa va fi casulŭ şi cu esploatarea din nou a minelorŭ aurifere şi argintifere, cumpěrate de către societăţile străine. Celŭ multŭ noi vomŭ avé la unele din ele câteva păpuşĭ puse în fruntea lorŭ pentru ca sě ne scótă ochii, şi încolo vomŭ avé lucrătorii ordinarĭ, salahorii. Din contră însě mai nainte numai din fabricaţiunea postavurilorŭ şi a pănurei trăiau şi se hrănéu onestŭ mii de familii de cetăţenĭ laborioşĭ, pe a cărorŭ braţe vigurόse şi fidelitate statulŭ totdéuna putea conta.

DIN AFARĂ.

Fortărcţele dunărene bulgare în mânĭ austro-ungare.

Din Bucurescĭ se scrie către „Corespondenţa balcanică" din Belgradŭ: Cercurile guvernamentale de aci suntŭ

fórte neliniştite, fiindcă suntŭ informate din isvorŭ bunŭ, cum că între Bulgaria şi Austro-Ungaria se facŭ tratărĭ, carĭ au de scopŭ a lăsa pentru anumite eventualitățĭ fortărețele bulgare de pe marginea Dunării, Vidinŭ, Rusciucŭ şi Sistra în mânile conducerei de rĕsboiu austro-ungare. Se crede, că cu privire la acésta numitele fortărețe au sĕ se pună în stare de apĕrare după planurĭ austriace şi au sĕ fiă armate cu tunurĭ din arsenalele austriace. Scirea încă nu e positivă, cu tóte acestea ea a produsŭ nelinişte.

Nouĕ trupe rusescĭ la granița Bucovinei.

Dela granița ruséscă vinŭ érăşĭ scirĭ neliniştitóre. Se ḑice, că din interiorulŭ imperiului au fostŭ aduse tocmai la granița Bucovinei în nordulŭ Basarabiei şése regimente de cavaleria rusă. Fruntea acestui corpŭ de cavaleriă, unŭ regimentŭ de cazacĭ de Donŭ, a sositŭ deja în Novosielița rusésca şi a fost aşeḑatŭ acolo în cvartire. Novosielița se află lângă Prutŭ la întreita granițǎ a Bucovinei, Basarabiei şi Moldovei şi numai 12 chilometri departe de Cernăuțĭ.

Aniversarea luărei Romei.

Din Roma se telegrafiază cu data de 8 (30) Septemvre: Intregulŭ oraşŭ e împodobitŭ; clopotele sună reamintindŭ, că acum 19 anĭ trupele italiene au întratŭ în capitală. Rĕspunḑêndŭ unei telegrame adresate Suveranului de primarulŭ Romei, cu ocasia aniversării ḑilei de 20 Septemvre 1870, Regele a ḑisŭ: „Acéstă aniversare nu se póte uita. Increderea, dér în concordia Italieniloră în ḑilele de primejdiă e pentru mine o siguranță nesdruncinată. Nu mai e adĭ primejdiă pentru unitatea nóstră. Dér décă ar fi, toțĭ Italienii şi-ar face cu curagiu datoria lorŭ, deórece deosebirea de partide nu va mai puté exista în inimele sincere, când va fi vorba de a apĕra hotarele patriei“.

Francia şi-a reluatŭ rangulŭ.

După cum comunică o trelegramă din Parisŭ cu data de 19 Septemvre, după revista trupelorŭ corpului alŭ 6-lea de armată, ce s'a ținutŭ la Saint-Mihiel (Meuse), generalulŭ de Miribel a rostitŭ o alocuțiune, în care a ḑisŭ, că Francia sprijinită pe armata sa şĭ-a reluatŭ vechiulŭ sĕu rangŭ, şi că nu se mai teme de nime şi de nimicŭ. Ministrulŭ de resbelŭ d-lŭ Freycinet, a felicitatŭ trupele şi a coustatatŭ că cu o astfeliu de armată Francia este în siguranță şi în mĕsură de a impune respectŭ.

Foile oficióse sêrbescĭ şi mórtea lui Stoianof.

Caracteristicŭ pentru spiritulŭ rusofilŭ şi duşmanŭ Bulgarilorŭ, ce domnesce în cercurile guvernamentale radicale sêrbescĭ, e unŭ articulŭ alŭ fóiei oficióse „Odjek“ din Belgradŭ, organulŭ partidei radicale, în care se vorbesce de mórtea preşedintelui Sobraniei bulgare Stoianof, ḑicêndu-se, că acesta a datŭ Bulgariei o direcțiune politică, care nu se póte urma de nicĭ unŭ altŭ poporŭ dela Balcanĭ. Acum însă speră fóia sêrbéscă, că cu mórtea acestui bărbatŭ țéra sa va renunța la politica isolată urmată pănă acum. Cu articulĭ de acestia însĕ nu se vor mai îmbunătăți niciodată raporturile dintre Bulgaria şi Serbia.

Inarmările Bulgariei.

Precum comunică „Rum. Lloyd“ din Bucurescĭ, ministrulŭ de esterne a primitŭ din partea agenției diplomatice române din Sofia de mai multe orĭ scirĭ, că înarmările şi concentrările armatei bulgare continuă. Locurile principale de concentrare suntŭ Sofia şi Varna.

Atentatŭ asupra unui trenŭ.

Precum ni-s'a fostŭ anunțatŭ prin telegramă, trenulŭ ce mergea la Pirotŭ, unde s'a sfințitŭ cu mare solemnitate stégulŭ reuniunei vênătorilorŭ din Serbia, a deraliatŭ. In trenŭ se afla şĭ Mitropolitulŭ Mihailŭ, care mergea la serbare. Unii ḑicŭ, că atentatulŭ a fostŭ îndreptatŭ asupra Mitropolitului, alții ḑicŭ, că e unŭ actŭ de rĕsbunare a unuĭ funcționarŭ de cale ferată datŭ afară din servițiu. O a treia versiune e, că nisce agențĭ bulgarĭ au vrutŭ sĕ zădărnicéscă serbările din Pirotŭ, băgândŭ frica în numeroşii óspețĭ, carĭ se anunțaseră, că iau parte la serbărĭ. Cercetarea va dovedi, care versiune e adevĕrată. Faptŭ e, că şinile au fostŭ scóse de omŭ specialistŭ, care se pricepe, folosindu se u neltele necesare, ce suntŭ în usŭ la cei aflătorĭ în servițiulŭ căilorŭ ferate.

Copii sêrbĭ în Rusia.

Guvernulŭ rusescŭ a propusŭ celui sêrbescŭ sĕ-i trimită 300 copii sêrbĭ, carĭ au isprăvitŭ şcóla comunală. Băieții acestia vorŭ studia şi se vorŭ cultiva pe spesele Rusiei. Se ḑice, că Serbia a şi alesŭ 328 copii, carĭ se vorŭ trimite în curêndŭ la Odessa, Kiev şi Petersburgŭ.

Conflictŭ între Spania şi Maroko.

Deunăḑile nisce pirațĭ marocanĭ au prinsŭ şi au jefuitŭ o barcă spaniolă — alŭ doilea casŭ de câtva timpŭ, — ér pe ómenii bărcii i-au făcutŭ prisonerĭ. Guvernulŭ spaniolŭ aflândŭ despre acésta, a trimisŭ la Tanger patru corăbii de rĕsboiu, pentru ca sĕ silésca a-i implini Moroko următórele cererĭ dreptŭ satisfacțiune: 1) Liberarea prisonerilorŭ; 2) Despăgubirea supuşilorŭ spaniolĭ de perderile suferite; 3) Satisfacțiune pentru stégulŭ naționalŭ, pe care o fortărétă marocană sĕ-lŭ salute cu împuşcăturĭ; 4) Aspră pedepsire a vinovațilorŭ, carĭ au jefuitŭ corabia spaniolă. Décă Maroko nu va da în scurtŭ timpŭ satisfacțiunea cerută, Spania va lua mĕsurĭ severe spre a validita onórea națională. După cum spunŭ telegramele din Madridŭ, Sultanulŭ e dispusŭ a da satisfacțiune, deşi incidentulŭ nu se póte considera ca unŭ actŭ duşmănosŭ din partea Marokului. Sultanulŭ a şi ordonatŭ sĕ se facă cunoscutŭ în Tetuanŭ, că orĭ-ce atentatŭ în contra creştinilorŭ va fi pedepsitŭ cu mórte.

Şcóle rusesci în Palestina.

După cum e informată din Peuersburg „Pol. Corr.,“ în curêndŭ va pleca la Ierusalimŭ o comisiune constătătóre dintr'unŭ preotŭ şi unŭ funcționarŭ alŭ ministeriului rusescŭ de instrucțiune, pentru ca sĕ ia tóte mĕsurile pregătitóre pentru înființarea unei şcóle rusescĭ cu şése classe în Palestina. Cheltuelile institutului au sĕ le supórte jumĕtate ministerulŭ de esterne, jumĕtate celŭ de instrucțiune.

SCIRILE ḐILEI.

Depunerea gradului li-s'a încuviințatŭ capelanilorŭ militarĭ cl. 2 în reservă: Ştefanŭ *Buşiță*, Petru *Chereşteşŭ*, Aurelŭ *Dumbravă*, Teofilŭ *Moldovanŭ*, Alexandru *Popŭ*.

***

Transferațĭ suntŭ sublocotenenții în reservă: Iuliu *Constantinŭ* dela reg. 50 de inf. la reg. 46, Aureliu *Popŭ* dela reg. 51 de inf. la reg. 37, Iónŭ *Şerbanŭ* dela reg. 82 de inf. la reg. 63.

***

Reserviştii de întregire recrutațĭ în 1889 vorŭ fi convocațĭ pe ḑiua de 3 Octomvre n. la instrucția militară pentru timpŭ de 8 sĕptĕmânĭ.

***

Cursŭ de moşitŭ. In 12 Ianuarie 1890 începe la universitatea din Cluşiu unŭ cursŭ de cincĭ lunĭ pentru învĕțarea moşitului. Pentru femeile din Ardélŭ, care voescŭ a urma acestŭ cursŭ şi suntŭ sĕrace, se dau stipendii de câte 15 fl. pe lună. La aceste stipendii se concuréză pĕnĕ celŭ multŭ în 28 Septemvre n. la direcțiunea poliției din Cluşiu.

***

Postulŭ de magistru postalŭ e de ocupatŭ în Mercurea pentru oficiulŭ postalŭ şi telegraficŭ, cu contractŭ şi depunerea unei cauțiunĭ de 400 fl. Léfa: 570 fl. pe anŭ, 75 fl. cheltuelĭ de cancelariă, 100 fl. cheltuelĭ de distribuire, 10% tantieme din venitulŭ brutŭ alŭ oficiului telegraficŭ şi unŭ pauşalŭ de espedare, ce se va hotărî ulteriorŭ. Petiunile se adreséză la direcția poştală şi telegrafică din Sibiiu.

***

Certă în familiă. Intre Cluşiu şi Aiudŭ amenință a isbucni certă, din causa planului d'a se strămuta colegiulŭ teologicŭ calvinŭ din Aiudŭ la Cluşiu. O comisiune alésă de ultima adunare a districtului bisericescŭ reformatŭ ardelênŭ, ca sĕ se ocupe cu acéstă cestiune, s'a pronunțatŭ pentru strămutarea colegiului, fiindŭ necesară din punctŭ de vedere moralŭ şi financiarŭ. In Aiudŭ costă întreținerea institutelorŭ reformate 81.809 fl., care sumă după rescumpĕrarea regaliilorŭ se reduce cu vr'o 1306 fl. pe anŭ. In Cluşiu însĕ i-s'arŭ da institutului vr'o 8000 fl. pe anŭ din fondulŭ teologicŭ, ér restulŭ l'ar da districtulŭ bisericescŭ. „Ellenzek“ spune, că doi membri din comisiunea amintită de 21 şi-au datŭ părerĭ separate în contra maiorității.

***

O pungaşe rafinată. In ḑilele dintâiu ale têrgului anualŭ dela 14 Septemvre în Sibiiu întră într'o prăvăliă de pielăriă o „damă“ elegantŭ îmbrăcată şi cerù o legătură de piei de oiă pentru îmbrăcatulŭ mobilelorŭ. Prețulŭ acesteia era de 9 fl. 25 cr. „Dama“ oferì 8 fl. 25, dér i-se spuse, că pielea nu i-se póte da fără 9 fl. „Dama“ scóte o bancnotă de 50 fl., din care i-s'a înapoiatŭ restulŭ de 41 fl. (trei hârtii de câte 10 şi 11 de câte 1 fl.) In aparență indignată, că i-s'au detrasŭ şi cei 75 cr. peste 8 fl. 25 cr., împinse banii numĕrațĭ îndĕrătŭ cu observarea, că ea espresŭ a oferitŭ numai 8 fl. şi 25 cr. şi prin urmare ea nu cumpĕră pielea cu prețulŭ de 9 fl. Astă manevră însĕ îi servì ei numai la aceea, ca în ințélă sĕ ştergă de pe pultŭ cele trei bancnote de câte 10 fl., aşa că la urma urmelorŭ pe tarabă mai rĕmaseră numai cele 11 hârtii de câte 1 fl. „Dama“ fù luată de scurtŭ, şi se află în mâna stângă a ei lângă basma o hârtiă de 10 fl., ér celelalte două bancnote îi căḑură mototolite din mâna dréptă, când ea fù strînsă de nisce mânĭ vênjóse la încheeturĭ. „Nobila damă“, bine înțelesŭ, a fostŭ dusă la rĕcóre. După cum s'a aflatŭ mai târḑiu, acéstă „damă“ a mai făcutŭ încă multe şarlatanii de felulŭ acesta, atâtŭ în Sebeşiu, câtŭ şi în Copşa mică cu bancnota de 50 fl. şi cu apucătura de a refusa primirea mărfii. Neguştorii au avutŭ de a face, cu o pungaşă rafinată de primulŭ rangŭ şi decĭ sĕ sĕ păzéscă în viitorŭ de ea.

***

Bóla de gură şi de unghii s'a lățitŭ din Apoldulŭ mare, unde însĕ acuma e stinsă, şi în comuna învecinată Dobêrca.

***

Atentatulŭ din Iaroslau. Din Lembergŭ se comunică „Corr. de l'Est“, că după o telegramă sosită acolo, comanda pieții din Iaroslau a împărtăşitŭ judecătoriei penale din Przemysl, cumcă în nóptea de 24 l. tr. în târguşorulŭ Narol, tocmai în granița rusésca, a fostŭ observatŭ unŭ oficerŭ cazacŭ în haine țĕrănescĭ, care a luatŭ direcțiunea spre Lieniava. Acestŭ oficerŭ se ḑice, că ar sta în legătură directă cu atentatulŭ comisŭ asupra celorŭ doi oficerĭ la Iaroslau.

***

Defraudantŭ. O telegramă din Serajevo către poliția din Viena însciințéză, că comerciantulŭ de acolo Simon Baruch, jidovŭ, a fugitŭ după ce a defraudatŭ peste 300,000 fl. în obligațiunĭ de statŭ austriace, rente ş. a. Celŭ care va pune mâna pe „cinstitulŭ“ Baruch şi pe banĭ, capĕtă 10% din suma găsită. Defraudarea s'a comisŭ de multŭ, dér s'a descoperitŭ numai acum. Baruch a fostŭ vĕḑutŭ pe la mijloculŭ lui Iulie în Parisŭ.

***

Victimele esposiției din Parisŭ. „Gazeta Buzeului“ scrie: D-lŭ G. Cupa, arendaşŭ în acestŭ județŭ, căsĕtoritŭ de curêndŭ cu fica d-lui inginerŭ Niculcea, era fórte încurcatŭ în afacerile sale; cu tóte acestea a strînsŭ ultimii banĭ, de care mai putea dispune, şi a plecatŭ sĕ visiteze esposiția din Parisŭ. Ajungênd acolo, d-lŭ Cupa se face nevĕḑutŭ peste câte câteva ḑile, lăsându'şĭ soția împreună cu tatălŭ şi cu muma d-ei, şi nu mai dă nicĭ o sciință despre esistența sa. Familia îngrijată de acéstă dispariță, a însciințatŭ poliția din Parisŭ, dér tóte căutările au fostŭ zadarnice. Abia peste câteva ḑile unŭ amicŭ alŭ d-lui Cupa primesce o scrisóre din parte'i, prin care'i arată, că în imprejurările, în care se află, este hotărîtŭ sĕ se pérdă. Aceste cuvinte, susceptibile de mai multe sensurĭ, a determinatŭ pe d-na Cupa şi pe părinții sĕi a se reîntórce în țéră. Suntŭ nenorocirĭ, care nu trebuescŭ comentate.

***

Concertŭ. Intențiunea primitivă, ca d-şóra *Irena de Brennerberg* sĕ dea unŭ concertŭ împreună cu eleva conservatoriulŭ din Parisŭ, d-şóra *Elena I. T. Popovicĭ*, asemenea o Braşovénă, se póte acum totuşĭ realisa şi acestŭ concertŭ comunŭ se va da în ḑiua stabilită pentru concertulŭ d-şórei de Brennerberg, şi adecă Mercurĭ în 25 Septemvre st. n. în salonulŭ celŭ mare alŭ otelului Nr. I. cu binevoitorulŭ concursŭ alŭ d-lui *Ernestŭ Hintz*. Biletele se potŭ procura în librăria d-lui Henricŭ Zeidher şi, în séra concertului, la cassă. — Programa concertului este următórea:

1 Mendelssohn, uvertură la „Ruy Blas“ — musica orăşenéscă. 2. Verdi, aria din „Trovatore“ pentru sopranŭ cu acompaniare de orchestră — d-şóra Elena I. T. Popovicĭ. 3. Max Bruch, concertŭ (G-moll) pentru violină cu acompaniare de orchestră — Irena de Brennerberg. 4. Max Bruch „Frithjof's Heimkehr“ (din scenele din legenda lui Frithjof) pentru baritonŭ cu acompaniare de orchestră — d-lŭ Ernest Hintz. 5. Sarasate „melodii Țigănescĭ“, pentru violină cu acompaniare de orchestră — d-şóra Irena de Brennerberg. 6. Weber, aria din „Freischütz“, pentru sopranŭ cu acompaniare de orchestră — d-şóra Elena I. T. Popovicĭ. 7. Ernst „Fantasia lui Othello“ pentru violină cu acompaniare de orchestră — d-şóra Irena de Brennerberg.

Concertulŭ acesta ne oferă unŭ deosebitŭ interesŭ. Pe lângă d-şóra Irena de Brennerberg, care a sciutŭ sĕ atragă interesulŭ generalŭ în primulŭ ei concertŭ, ce a reuşitŭ escelentŭ, va debuta şi d-şóra Elena I. T. Popovicĭ, pentru ântâia óră după cursulŭ ce l'a făcutŭ în cantŭ cu celŭ mai bunŭ succesŭ la conservatoriulŭ din Parisŭ.

Afacerea Kokán.

Din Peşta se anunță, că deputatulŭ Geza *Polonyi* se va presenta ḑilele aceste înaintea alegĕtorilorŭ sĕi, spre a face o dare de sémă şi că cu ocasiunea acésta dênsulŭ se va pronunța pe largŭ asupra afacerei Kokan.

Fostulŭ secretarŭ de statŭ în ministeriulŭ ungurescŭ de comerciu d-lŭ Dr. Alexandru *Matlecovits* cere dela tribunal şi dela procuratură, ca sĕ facă cercetare pe temeiulŭ acusărilorŭ séu suspiționărilorŭ, ce s'au ridicatŭ în contra lui.

Contra acestei cererĭ s'a obiectatŭ, că legea unguréscă nu admite o cercetare judecătoréscă pe basa unei acusărĭ proprie a unui individŭ, şi că nicĭ în privința formală procesuală ea nu póte fi admisă. Față cu aceste obiecțiunĭ presa oposițională pretinde sĕ se facă cercetarea şi acésta sĕ se estindă şi asupra complicilorŭ, ce i-au indicatŭ acusatulŭ Kokan.

Csatár orĭ Löffelholz.

In ḑilele tecute s'a petrecutŭ următórea nostimă scenă, înaintea judecătoriei cercuale din Ocea, spune „Luminătorulŭ“. Deputatulŭ dietalŭ Sigismund Csatár, acusă pe unŭ „domnŭ obraznicŭ“ pentru vătĕmare de onóre. Acusatulŭ se

presentéză și se apĕră în următorulŭ modŭ:

„Eu nu cunoscŭ pe acelŭ domnŭ, care ar avé numele Sigismund Csatár, decĭ prin minte nu mĭ-a trecutŭ de a vătĕma pe unŭ domnŭ cu atare nume. Cuvintele, ce le-am rostitŭ, și pentru carĭ suntŭ acusatŭ, le-am adresatŭ la persóna unui individŭ, ce are numele *Löffelholz*, și fațǎ de acestŭ individŭ le și susținŭ. Insĕ Csatár și Löffenholz nu póte fi una și aceeașĭ persónă, căcĭ eu pré de multe orĭ am auḑitŭ pe deputatulŭ Békes-Gyula, carele lovinduse cu pumnii în pieptŭ, vorbia poporului: „Străbunii noștri, când au întemeiatŭ acéstă patriă, n'au întemeiat'o pentru-ca ministri trădătorĭ s'o vênḑă Austriacului", — decĭ este evidentŭ cumcă în casulŭ acesta este greșélă în persónă, rogŭ a fi absolvatŭ de sub acusă."

La asta d-lŭ Csatár cuprinsŭ de o teribilă amărîciune, sĕ restì asupra acusatului:

„Dóră este unŭ pĕcatŭ, când cineva voesce a fi maghiarŭ?"

„Ba, din contră", rĕspunse acusatul, însĕ în acestŭ casŭ nu se scumpéscă omulŭ, ci pună unŭ timbru de 50 cr. pe o rugare cătră ministrulŭ țĕrii."

„Eu! nicĭ-odată nu voiu da pentru mine 50 cr. acestui „ministeriu blăstĕmatŭ", replică cu deplină „demnitate" deputatulŭ B. Giulei.

După aceste alegate processuale judele se vĕḑù necesitatŭ a amâna pertractarea, spre a se constata: că Sigismund Csatár are elŭ într'adevĕrŭ acestŭ nume, orĭ că adevĕratulŭ sĕu nume este *Löffelholz*?

Noi ḑicemŭ: „fericițĭ" suntŭ, cei ce se bucură de astfelŭ de patrioțĭ, pe noi însĕ — sĕ ne ferésca Dumneḑeu de asteliu de bucurii, acum și totdéunu.

Incheiarea cursului

de industriă casnică și de albinăritŭ, ținutŭ la Frătăuțulŭ nou, Bucovina.

(Urmare și fine.)

După acésta, la învitarea părintelui parochŭ de locŭ, merseră cu toții la casa parochială, unde stăpânulŭ de casă dede participanțilorŭ și participantelorŭ, cum și rudeniilorŭ lorŭ și celoralalțĭ óspețĭ unŭ prânḑŭ, la care se ținură și toastele potrivite. După prânḑŭ urmă concertulŭ participanțilorŭ cursului sub dirigența părintelui *Zavadovski* din Camenca, într'unŭ pavilionŭ bine și chiar decoratŭ de junii participanțĭ, în frunte-le domnulŭ *Rĕuțŭ*, gimnasiastŭ absolvatŭ:

Concertulŭ conținea următórele piese: 1. „Cântecŭlŭ Tricolorului", corŭ de Ciprianŭ Porumbescu. 2. „Uite mamă colo'n satŭ", cântecŭ din poporŭ aranjatŭ pentru corŭ mixtŭ, de Nicolae Popovicĭ.

După o pausă: 3. „Rugăciunea Românului", cântatŭ solo de d-lŭ Mușlea, acompaniatŭ pe pianŭ de d-ra M. Porumbescu. 4. O piesă de clavirŭ, esecutată de d-ra M. Porumbescu cu acompaniamentulŭ altei domnișóre.

Și în fine: 5. „Hora Sinaiei", musica de Gr. Ventura, aranjată pentru corŭ mixtŭ și cu textŭ de rĕposatulŭ Ciprianŭ.

Acestŭ concertŭ putemŭ ḑice „ex tempore", pregătitŭ și exerciatŭ abia numai trei patru serĭ, a succesŭ de minune și meritulŭ e alŭ ḑelósei, inteligentei și totŭ-odată și amabilei dirigențe a părintelui Zavadovschi, nu mai puținŭ însĕ și demnilorŭ cântărețĭ și cântărețe — toțĭ și tóte numai din mijloculŭ cursualilorŭ de industriă, carĭ cu toții și cu tóte pe lângă tótă ḑiua de lucru, serile ultime se mai osteniră până'n casa parochială de lucrară de nou cu părintele dirigientŭ la învĕțarea și esercitarea cântărilorŭ.

La concertŭ asistară toțĭ numeroșii óspețĭ — peste o sută — și mulțĭ săteni din comună.

După concertŭ — la raḑele sórelui apunĕtorŭ — se fotografară cursualii de industriă într'unŭ grupŭ cu părintele *Porumbescu* și instruitorii din Brașovŭ, apoi pe la 8 óre séra urmă representarea teatrală diletantă. Piesa „Creditorii de V. Alesandri a fostŭ jucată cu perfecțiune. Toțĭ autorii diletanțĭ, mai ales d-șóra A. *Tofanelŭ*, d-lŭ Romulŭ *Rĕuțu*, învĕțătorulŭ *Nicóră* și cantorulŭ bisericescŭ *Bușneanu* merită tótă lauda pentru buna interpretare a rolurilorŭ D-lorŭ Sale.

După teatru pe la 10 óre éră mai dede părintele *Porumbescu* o cină în onórea participanțilorŭ și óspeților cu care se finì pentru anulŭ acesta „cursulŭ de industriă casnică din Frătăuțulŭ nou."

Rațiociniulŭ anualŭ

alŭ „Fondului pentru înființarea unei școle de fetițe în Clușiu.

„Reuniunea fondului pentru înființarea unei școle române de fetițe în Clușiu", ținêndu-șĭ în 17 Iulie a. c. adunarea generală anuală, și între altele luândŭ, în sensulŭ statutelorŭ, la revisiune socotelile, a aflatŭ, că numitulŭ fondŭ face în presinte 7573 fl. 40 cr., ḑi: șépte mii cincĭ sute șépteḑecĭ și trei florinĭ 40 cr. v. a., din care suma de 2221 fl. 20 cr. suntŭ depușĭ la institutele de creditŭ și economii „Economulŭ" cu libelele Nrii 7 și 174, în diferite obligațiunĭ de statŭ și acțiunĭ de ale institutelorŭ de creditŭ 600 fl., în contracte verbale 108 fl. 25 cr., în contracte scrise 2638 fl., în cambii 1479, în interese restante după contracte 356 fl. 59cr., în inerese restante după cambii 137 fl. 36 cr.

Membri fundatorĭ cu taxa de 100 fl. odată pentru totdéuna are reuniunea nóstră cincĭ, în persónele Onor. domnĭ Ioanŭ Moldovanŭ protopopŭ gr. cat. în Cătina, Ioanŭ Petranŭ protofișcalŭ comitatensŭ în Clușiu, Gavrilŭ Popŭ protop. gr. cat. și canonicŭ în Clușiu, Dr. Gregoriu Silași prof. de universitate în pens. în Clușiu, Dr. Ionŭ Hosanŭ medicŭ de băi în Gräfenberg (Silesia austriacă); éră membri ordinarĭ 13 inșĭ, afară de câțĭva deja repausațĭ în Domnulŭ, și afară de mai mulțĭ generoșĭ binefăcĕtorĭ, carĭ desclinitŭ cu ocasiunea apelului nostru din 1883, binevoiră a ne ajuta întru ajungerea scopului culturalŭ-românescŭ, ce ni-l'am fixatŭ, și ca sume multŭ mai marĭ de cum e taxa de 2 fl. anualĭ a unui membru ordinar, precum s'a arĕtatŭ acésta cu mulțămită în vre-o 5 rațiocinii speciale din acelașŭ anŭ publicate în „Gaz. Trans.", și cu care ocasiune unii domnĭ primind, ba chiar cerêndŭ dela noi liste de colectare, pe acestea până în ḑiua de aḑĭ nu ni-le-au retrimesŭ, decĭ suntŭ cu acéstă cale pe lângă cuvenitŭ respectŭ rugațĭ, sĕ nu pregete a ni-le retrimite în timpulŭ celŭ mai posibilŭ scurtŭ.

Totŭ în adunarea generală mai susŭ amintită se luară socotelele așa numitelorŭ fondurĭ „Nicolau-Tomașianŭ" și „Dr. Simeonŭ Romanțiai", administrate până la 1885 de cătră comitetulŭ despărțĕmêntului cerc. X alŭ „Associațiunei transilvane", éră de atuncĭ încóce trecute din cause binecuvêntate în administrarea comitetului „Reuniunei fondului școlei de fetițe rom. înființânde în Clușiu."

Primulŭ din acum numitele douĕ fondurĭ îlŭ întemeiă pe la 1875 bravulŭ și pré demnulŭ parochŭ gr. cat. din Grindŭ, Nicolau Tomașiu, depunêndŭ 2000 fl. cu menirea, ca interesele acestei sume la începutŭ capitalisându-se pentru crescerea fundațiunei, aceleșĭ interese mai târḑiu sĕ se dea ca stipendii la tinerĭ românĭ studențĭ pe la institutele mai înalte. Cestionatulŭ fondŭ stă aḑĭ din 6508 fl. 26 cr., ḑi: șése mii cincĭ sute optŭ florinĭ 26 crucerĭ v. a., anume: 200 fl. în obligațiunĭ și acțiunĭ, 2798 fl. în contracte, 1751 fl. în cambii, 1714 fl. 15 cr. în banĭ gata depușĭ la „Economulŭ" cu libelulŭ Nr. 6, 45 fl. 11 cr. în camete restante după contracte și cambii.

Alŭ doilea fondŭ a începutŭ, prin anii 1873 și următorĭ a se colecta în scopulŭ, de a se ridica unŭ monumentŭ marelui binefăcĕtorŭ alŭ națiunei române, fericitului Dr. Simeonŭ Romanțiai, în loculŭ sĕu natal, Șomeșfalău lângă Clușiu, monumentŭ educativŭ și îndemnătorŭ la fapte nobile și mărețe, alesŭ pentru numerósa junime română, ce frecuentă studiele pe la variele institute de învĕțămêntŭ din vecinulŭ Clușiu. Vitregimea împrejurărilorŭ, în carĭ ne aflămŭ, a constrînsŭ pe inițiatorŭ a amâna ridicarea intenționatului monumentŭ până la timpurĭ mai favorabile, până atuncĭ fondulŭ se administréză cu consciositate și stă actualminte din 671 fl. 66 cr., ḑi: șése sute șépte decĭ și unu fl. 66 cr. v. a., anume: în contracte 116 fl., în cambii 390 fl., în banĭ gata depușĭ cu libelulŭ Nr. 20 la „Economulŭ" 161 fl. 57 cr., éră în interese restante 4 fl. 9 cr. v. a.

Clușiu, 18 Septemvre st. n 1889.

Alexandru **Bohățelŭ**, președinte. Vasilie **Almășianŭ**, cassarŭ. Emericŭ **Popŭ**, controlorŭ. Dr. Gregoriu **Silași**, actuariu.

TELEGRAMELE „GAZ. TRANS."

(Serviciulŭ biuroului de coresp. din Pesta.)

Pesta, 23 Septemvre. Ministrul Tisza a fostŭ primitŭ erĭ în audiență de Maiestatea Sa în Gödöllö.

Parisŭ, 23 Septemvre. Alegerile au luatŭ unŭ cursŭ deplinŭ liniștitŭ. Poliția luase mĕsurĭ corĕspunḑĕtóre. In cele mai multe locurĭ cu resultate cunoscute suntŭ necesare balotagii. Boulanger a fostŭ alesŭ în Montmartre (Parisŭ) cu 7816 voturĭ în contra lui Joffins, care a căpĕtatŭ 5507 voturĭ. De asemenea au fostŭ aleșĭ Laguerre și Rochefort. Dintre oportuniștĭ, a fostŭ alesŭ până acum numai Brisson și ministrulŭ Thevenet. Din provinciă lipsescŭ scirile. S'a rĕspânditŭ sgomotulŭ, că Boulanger se întórce încă în sĕptĕmâna acésta la Parisŭ. Inaintea biurourilorŭ ḑiarului boulangistŭ „Presse" unŭ transparentŭ arăta alegerea lui Boulanger. La strigătele de „trăiéscă Boulanger" s'a rĕspunsŭ cu fluerăturĭ. Poliția și garda călăréță au intervenitŭ. S'au făcutŭ mai multe arestărĭ.

Belgradŭ, 23 Septemvre. Podulŭ căii ferate dintre Nișŭ și Pirotŭ s'a dĕrîmatŭ. Comunicațiunea trenurilorŭ de marfă s'a sistatŭ. Din partea oficială se arată dĕrîmarea, ca urmare a inundațiilorŭ; scirĭ private înse susținŭ, că acéstă crimă de cale ferată s'a sĕvêrșitŭ cu intențiune, spre a zădărnici serbarea vênătorilorŭ la Pirotŭ.

Parisŭ, 23 Septemvre, $4\frac{1}{2}$ ore diminéța. Până acum suntŭ cunoscute 392 resultate electorale și anume au fostŭ aleșĭ 158 republicanĭ, 89 opposiționalĭ, și suntŭ 145 balotage. Până acum, Boulanger, Laguerre, Brisson au fostŭ aleșĭ. Ferry a căḑutŭ fața cu revisionistulŭ Deroulède, care a fostŭ alesŭ. Clemenceau și ministrulŭ Costans au rĕmasŭ în balotagiu.

DIVERSE.

Titlu desconsideratŭ. Unŭ baronŭ mergêndŭ la unŭ bancherŭ sĕ-i împrumute parale îi ḑise acestuia: „Sperezŭ că nu vei pregeta a'mĭ împrumuta suma ce țĭ-o cerŭ — numele meu vechiu îțĭ este destula garanțiă! — Bancherulŭ: „Domnule baronŭ, numele d-tale este vechiu — numele d-tale e fórte vechiu — dér îmĭ pare fórte rĕu — pe lucrurĭ vechĭ eu nu dau nicĭ unŭ banŭ!"

Unŭ telescopŭ uriașŭ se va așeḑa în curêndŭ în mijloculŭ grădinarilorŭ observatoriului din Parisŭ, și turnulŭ pentru telescopŭ s'a și ziditŭ gata. Acestŭ turnŭ e în patru unghiurĭ, are douĕ caturĭ, este de 18 metri de înaltŭ și se sfêrșesce într'o terassă, care servesce ca punctŭ de razimŭ pentru noulŭ instrumentŭ. Turnulŭ se ridică pe unŭ piedestalŭ, pe care se află o platformă lată și aicĭ se va așeḑa mecanismulŭ, cu ajutorulŭ căruia se va puté mișca instrumentulŭ în tóte direcțiunile. Se crede, că acestŭ nou observatoriu va fi deschisŭ pe la mijloculŭ lui Octomvre, pe când se vorŭ ține mai multe congrese scienţifice în Parisŭ.

ULTIME SCIRĬ.

Precum se anunță din Friedrichsruhe, cancelarulŭ Bismarck se duce la 25 Septemvre la Berlinŭ, pentru ca sĕ fiă de fațǎ în timpulŭ visitei împĕratului Rusiei. Foi guvernamentale deja dau a se înțelege, că principele Bismarck îi va deșchide Țarului ochii asupra uneltirilorŭ agențilorŭ rusescĭ în Serbia și în România.

Ministrulŭ de esterne alŭ Marokului, rĕspunḑêndŭ reclamațiunilorŭ Spaniei pentru jăfuirea unei bărcĭ spaniole, a declaratŭ, că vinovații au sĕ fiă pepepsițĭ.

Printr'unŭ decretŭ, publicatŭ la 20 Septemvre n., alŭ Sultanului din Zanzibarŭ, se declară liberĭ toțĭ sclavii, carĭ avéu sĕ fiă întroduşĭ după 1 Noemvre în posesiunile Sultanului. Totodată dă corăbiilorŭ de rĕsboiu germane și engleze dreptulŭ, d'a visita tóte corăbiile de sub stégŭ arabŭ, ce vorŭ pluti în apele Zanzibarului, și eventualŭ a-le lua prinse.

„Curierulŭ Financiarŭ" e informatŭ, că ministrulŭ domeniilorŭ din România va presenta camerilorŭ române în sesiunea viitóre unŭ proiectŭ de lege, prin care se vorŭ scuti de taxele vamale actuale toțĭ acei exploatatorĭ de pădurĭ din Transilvania, aflațĭ în România și cărĭ au contractatŭ esploatarea înainte de punerea în aplicare a tarifului autonomŭ.

In Quebek (Canada)' nisce stâncĭ desfăcute dintr'unŭ munte au prăpăditŭ unŭ mare numĕrŭ de case. S'au găsitŭ, 3 morțĭ și 20 de rănițĭ. Se crede, că se vorŭ mai găsi vr'o 50 sub dărâmăturĭ.

Cursulŭ pieței Brașovŭ

din 23 Septemvre st. n. 1889.

Bancnote românescĭ	Cump.	9.46	Vênd.	9.48
Argintŭ românescŭ -	„	9.39	„	9.41
Napoleon-d'orĭ - - -	„	$9.47\frac{1}{2}$	„	9.50
Lire turcescĭ - - -	„	10.70	„	10.76
Imperialĭ - - - -	„	9.73	„	9.76
Galbinĭ .	„	5.59	„	5.64
Scris. fonc. „Albina" 6%	„	101.—	„	102.—
„ „ „ 5%	„	98.50	„	$99.\frac{1}{2}$
Ruble rusescĭ - - -	„	123.—	„	125.—
Mărcĭ germane - -	„	58.20	„	58.50

Discontulŭ 6—8% pe anŭ.

Cursulŭ la bursa de Viena

din 21 Septemvre st. n. 1889.

Renta de aurŭ 4% - - - - - - -	90.60
Renta de hârtiă 5% - - - - - - -	94.75
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare -	—.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (1-ma emisiune) - -	99.90
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (2-a emisiune) - -	—.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (3-a emisiune) - -	—.—
Bonurĭ rurale ungare - - - - - -	104.70
Bonurĭ cu clasa de sortare - - - - -	104.70
Bonurĭ rurale Banatŭ-Timișŭ - - -	104.70
Bonurĭ cu cl. de sortare - - - -	104.70
Bonurĭ rurale transilvane - - - -	104.70
Bonurĭ croato-slavone - - - - -	105.—
Despăgubirea pentru dijma de vinŭ ungurescŭ - - - - - - - -	99.50
Imprumutulŭ cu premiulŭ ungurescŭ	138.25
Losurile pentru regularea Tisei și Seghedinului - -	128.—
Renta de hârtiă austriacă - - - -	83.60
Renta de argintŭ austriacă - - - -	84.40
Renta de aurŭ austriacă - - - - -	110.60
Losurĭ din 1860 - - - - - - - -	127.70
Acțiunile băncei austro-ungare - -	915.—
Acțiunile băncei de creditŭ ungar. -	317.—
Acțiunile băncei de creditŭ austr. -	306.—
Galbenĭ împĕrătescĭ - - - - - - -	5.69
Napoleon-d'orĭ - - - - - - - - -	$9.50\frac{1}{2}$
Mărcĭ 100 împ. germane - - - - -	$58.25\frac{1}{2}$
Londra 10 Livres sterlinge - - - -	119.80

Editorŭ și Redactorŭ responsabilŭ: **Dr. Aurel Mureșianu.**

Sz. 1—1889 ig. vál. 159,2—1

Brassó vármegye igazoló választmányától.

Az 1886 évi XXI t. cz. 28 §-a értelmében a törvényhatóság igazolo választmánya által a m. kir. adóhivatal kimutatása és történtfelszólamlások alapján az 1890 évre összeállitott névjegyzéke Brassó vármegye legtöbbadot fizetöinek.

Sor-szám	Név	foglalkozás	lakhely	Az egyszeresen vagy kétszeresen számitot adó frt.	cr.	Az 1886 XXI t. cz. 26 §. értelmében eszközölt kétszere adóbeszámitási jóg czime.
1	Czell Károly	gyogyszerész	brassó	4693	54	gyogyszerész
2	Czell Vilmos	szeszgyáros	„	2870	98	jogtudor
3	Plekesfeld Jozsef.	ny. curiai biró	„	2286	85	ny. kuriai biró
4	Czell Frigyes ifj.	szeszgyáros	„	1958	05	
5	Fleischer Mihály	mészáros	„	1802	62	ip. kam. tag.
6	Czell Frigyes id.	szeszgyáros	„	1772	51	
7	Popp B. György	kereskedö	„	1594	16	ip. kam. tag.
8	Hesshaimer Adolf	kereskedö	„	1501	29	„ „ alelnök
9	Bachmayer Gyula	ügyvéd	„	1478	78	ügyvéd
10	Dr. Fabricius József	orvos	„	1471	46	orvos
11	Kamner Ede	kereskedö	„	1183	14	ip. kam. tag.
12	Mayer Jozsef	ügyvéd	„	1174	30	ügyvéd
13	Jekel Vilmos	liquer-gyáros	„	1173	09	végzett gazdász
14	Königes János	gyáros	„	1123	68	ip. kam. tag.
15	Reich Ágoston	ügyvéd	„	1012	40	ügvéd
16	Diamandi Manole	kereskedö	„	986	14	ip. kam. alelnök
17	Hiemesch Henrich	mészáros	„	901	31	
18	Dr. Otroban Nándor	orvos	„	875	64	orvos
19	Zeides Péter	tökepénzes	„	871	96	
20	Langer Tamás	ny.k.j.-biró és ügyv.	„	873	—	ügyvéd
21	Ridely Friges	háztulajdonos	„	850	—	
22	Vasadi Jozsef	magánzó	„	814	87	ip. kam. tag.
23	Schlandt Gottlieb	börgyáros	„	787	05	„ „ „
24	Ioanides György	kereskedö	„	777	69	
25	Dück György	ny. tanácsos	„	773	64	biró
26	Dück Jozsef	börgyáros	„	767	82	ip. kam. elnök
27	Korodi Mihály	háztulajdonos	„	745	40	„ „ tag.
28	Tartler Márton	háztulajdonos	„	704	12	
29	Kugler Ede	gyogyszerész	„	686	70	gyogyszerész
30	Brennerberg Gyula	k. tv. biró	„	665	02	k. t. biró
31	Copony Mihály	erdész	„	649	52	erdész
32	Popovits A. Andrae	háztulajdonos	„	641	80	
33	Stenner Pál	„ „	„	633	92	
34	Steriu Constantin	„ „	„	621	04	
35	Puskariu Jozsef	ügyvéd	„	614	84	ügyvéd
36	Drexler Sándor	kávés	„	613	90	
37	Duschoiu János	kereskedö	„	601	50	ip. kam. tag.
38	Safrano János	háztulajdonos	„	600	50	„ „ „
39	Remenyik István	bankigazgató	„	598	72	
40	Zeidner Henrik	könyv-kereskedö	„	588	36	
41	Henning Frigyes	háztulajdonos	„	584	48	
42	Schmidt Albert	„ „	„	579	66	
43	Salmen Frigyes	épitö	„	575	19	
44	Ludvig Ferencz	vendéglös	„	565	59	
45	Schmidts Vilmos	ügyvéd	„	562	88	ügyvéd
46	Honnigberger Frigyes	háztulajdonos	„	562	—	
47	Müller Gyula	kereskedö	„	538	30	
48	Beer Ignátz	butorkereskedö	„	538	30	
49	Maurer Victor	bankigazgató	„	538	16	ip. kam. tag.
50	Nemes Péter	kir. közjegyzö	„	533	08	k. közjegyzö
51	Copony Márton	papirgyáros	„	527	91	
52	Jekel Gyula	ügyvéd	„	520	20	ügyvéd
53	Nagy István	háztulajdonos	„	519	67	
54	Zeidner Traugott	mészáros	„	516	06	
55	Pap István	kereskedö	„	494	72	
56	Pap László	„ „	„	494	72	
57	Dr. Bachmayer Victor	orvos	„	492	80	orvos
58	Malcher Mór	keresdedö	„	478	04	
59	Dr. Vajna Gábor	ügyvéd	„	452	54	ügyvéd
60	Lázár Gerö	kereskedö	„	450	—	ip. kam. tag.
61	Binder Frigyes	„ „	„	442	72	
62	Dr. Schwarz Frigyes	orvos	„	430	80	orvos
63	Dr. Gusbeth Ede	„	„	414	81	„
64	Fromm Márton	kereskedö	„	412	67	
65	Schvarz András	börkereskedö	„	412	25	
66	Herfurth Ferencz	háztulajdonos	„	397	69	
67	Teutsch Gyula	likör-gyáros	„	395	20	
68	Bontoiu András	kereskedö	„	390	37	
69	Adler Lipot	fényképész	„	389	59	
70	Mark Samuel	kereskedö	„	384	13	
71	Schuster Károly	gyogyszerész	„	376	68	gyogyszerész
72	Hellwig Samuel	sefrözö	„	372	67	
73	Dr. Tartler Frigyes	várm. föorvos	„	368	97	orvos
74	Siegens János	kenyérsütö	„	360	67	
75	Baboiu György	háztulajdonos	„	357	14	
76	Schnell Károly	ügyvéd	„	357	—	ügyvéd
77	Bundschu Lajos	m. k. nyug. ezredes	„	350	09	
78	Honnigberger Adolf	gyogyszerész	„	349	64	gyogyszerész
79	Müll János	haszonbérlö	F.halom	344	72	
80	Stamm Traugott	kereskedö	brassó	340	03	
81	Fabritius Károly	„ „	„	333	15	
82	Fabritius Gustav	„ „	„	333	15	
83	Stenner Ferencz	háztulajdonos	„	331	80	

POTTAGOK.

Sor-szám	Név	foglalkozas	lakhely	Az egyszeresen vagy kétszeresen számitot adó frt.	kr.	Az 1886 XXI t. cz. 26 §. értelmében eszközölt kétszere adó beszámitási jóg czime.
1	Ollinger György	kalapos	brassó	330	06	
2	Maager Iozsef	k. közjegyzö	„	329	68	k. közjegyzö
3	Péter Mihály	czipész	„	321	05	
4	Ádám Károly	ügyvéd	„	310	36	ügyvéd
5	Socsek Ferencz	czipész	„	308	88	
6	Gyertyánffy Emil	kereskedö	„	304	35	
7	Eitel Frigyes	mészáros	„	304	11	
8	Safranó Emanuel	háztulajdonos	„	300	25	
9	Iárosi Iános	koporsó kereskedö	„	295	04	
10	Mandel Henrik	gabona kereskedö	„	292	35	
11	Alexi Theochár	könyvnyomdász	„	290	40	
12	Papp Ferencz	butor kereskedö	„	289	17	
13	Verzár István	kereskedö	„	288	30	
14	Schütz Volfgang	„	„	288	30	
15	Stenner Iozsef	lîquer gyáros	„	286	55	
16	Klein Victor	gyogyszerész	„	285	80	gyogyszerész
17	Fuchs Bernhardt.	gabona kereskedö	„	278	30	

Mi is azon megegyzéssel hozatik köztudomásra, miszerint ezen névjegyzék mai naponkezdve jövö Oktober hó 9-ik napjá ig a vármegye föjegyzöjének irodájában ki lesz téve, az igazolóválasztmány pedig a vévjegyzék végleges megàllapitása céljától ülését jövö Oktober hó 9-én s esetleg az azt követö napon fogja tartani, mely ideig mindazok a kik netalán ezen névjegyzék ellen felszolamlani, vagy az 1886 évi XXI t. cz. 26 §-aban megirt kedvezményt igénybe venni ohajtják a hivatalos órak tartama alatt a megye föjegyzöjénél ez irányban megjegyzéseiket beadhatják.

Brassó, 1889 évi szeptember hó 6-án.

Roll Gyula, Alispán mint elnök. **Tompa Sándor** föjegyzö.

Tipografia A. MUREȘIANU Brașovŭ.